

STUDII DE ATELIER. CERCETAREA MINORITĂȚILOR NAȚIONALE DIN ROMÂNIA
WORKING PAPERS IN ROMANIAN MINORITY STUDIES
MŰHELYTANULMÁNYOK A ROMÁNIAI KISEBBSÉGEKRŐL

Nr. 16 • 2009

Mohácsek Magdolna

**ANALIZA FINANȚĂRILOR
ALOCATE ORGANIZAȚIILOR
MINORITĂȚILOR NAȚIONALE**

INSTITUTUL PENTRU
STUDIAREA PROBLEMELOR
MINORITĂȚILOR NAȚIONALE

Cluj-Napoca, 2009

STUDII DE ATELIER. CERCETAREA MINORITĂȚILOR NAȚIONALE DIN ROMÂNIA
WORKING PAPERS IN ROMANIAN MINORITY STUDIES
MŰHELYTANULMÁNYOK A ROMÁNIAI KISEBBSÉGEKRŐL

■ Nr. 16:

Autor: Mohácsék Magdolna

Titlu: *Analiza finanțării alocate organizațiilor minorităților naționale*

■ Coordonator serie: Bokor Zsuzsa, Horváth István

© INSTITUTUL PENTRU STUDIAREA PROBLEMELOR MINORITĂȚILOR NAȚIONALE

Cluj-Napoca, 2009

ISSN 1844 – 5489

www.ispmn.gov.ro

■ Corector: Iulia Hossu

■ Concepție grafică, copertă: Könczey Elemér

■ Tehnoredactare: Sütő Ferenc

■ Tipar: IDEA și GLORIA, Cluj-Napoca

Guvernul României nu își asumă conținutul Studiilor de Atelier. Lucrările sunt elaborate și asumate în exclusivitate de către ISPMN.

■ Mohácssek Magdolna este consilier juridic în cadrul Institutului pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale.

■ Mohácssek Magdolna is the legal adviser of the Romanian Institute for Research on National Minorities.

Email: mohacsekmagdolna@gmail.com

Abstract

■ Lucrarea de față prezintă evoluția finanțărilor de la bugetul de stat alocate în mod direct organizațiilor centrale ale cetățenilor aparținând minorităților naționale, în perioada 1994-2008, respectiv finanțarea unor acțiuni, programe și proiecte interetnice și de combatere a intoleranței, atribuite pe bază de concurs, în perioada 2005-2008.

După trecerea în revistă a temeiului legal al finanțărilor, a modului de acordare, a organizațiilor destinate, respectiv a cheltuielilor eligibile, se prezintă evoluția sumelor alocate în perioadele menționate.

Pentru a avea o imagine clară asupra dinamicii efective a acestor finanțări, s-a luat în calcul rata inflației din perioada 1995-2008, sumele distribuite în cursul acestor ani fiind recalulate la valoarea monedei naționale din anul 2008. Pe baza calculelor astfel efectuate și luând în considerare numărul cetățenilor care aparțin la o anumită minoritate națională, s-a efectuat o comparație între finanțările acordate diferitelor organizații.

■ The study presents the evolution of state financing allocated directly to the central organizations of citizens belonging to national minorities between 1994-2008, as well as the financing of certain inter-ethnic programs and projects, based on calls for proposals, between 2005-2008.

After overviewing the legal basis, the beneficiaries and the eligible costs, we present the evolution of the amounts distributed during the above mentioned periods.

In order to have a clearer image of the actual dynamics of financing, we took into consideration the inflation rate between 1995-2008. The amounts distributed during these years have been recalculated at the 2008 exchange rate. Based on these calculations and considering the number of citizens belonging to a certain national minority, we compare the amounts distributed to the different organizations.

Cuprins

Finanțarea directă a organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale	■	5
Finanțarea pe bază de concurs a unor acțiuni, programe și proiecte interetnice și de combatere a intoleranței inițiate de către organizații, fundații și asociații fondate de către minoritățile naționale	■	9
Concluzii	■	12
Anexe	■	13

ANALIZA FINANȚĂRILOR ALOCATE ORGANIZAȚIILOR MINORITĂȚILOR NAȚIONALE¹

■ Prezentul studiu își propune analiza evoluției finanțării de la bugetul central alocate în mod direct organizațiilor centrale ale cetățenilor aparținând minorităților naționale, respectiv sprijinirea organizațiilor minorităților naționale prin finanțarea unor acțiuni, programe și proiecte interetnice și de combatere a intoleranței, atribuite pe bază de concurs de către Departamentul pentru Relații Interetnice (DRI).

Sumele pentru sprijinirea organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, precum și pentru finanțarea de proiecte și programe interetnice și de combatere a intoleranței sunt prevăzute în anexele legilor bugetului de stat pe fiecare an, iar modul de repartizare și utilizare a acestora se aprobă prin hotărâre de Guvern.

Finanțarea directă a organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale

■ Examinarea sprijinirii financiare a minorităților naționale s-a făcut pe baza hotărârilor de Guvern privind aprobarea modului de repartizare a sumelor prevăzute pentru organizațiile minorităților naționale în legile bugetului de stat din perioada 1994–2008.

Astfel actele normative luate în considerare sunt următoarele:

- *Hotărârea nr. 477 din 01/08/1994 pentru aprobarea repartizării bugetului Consiliului pentru Minoritățile Naționale pe anul 1994, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 235 din 25/08/1994.*
- *Hotărârea nr. 961 din 29/12/1994 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 477/1994 privind aprobarea repartizării bugetului Consiliului pentru Minoritățile Naționale pe anul 1994, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 374 din 31/12/1994.*
- *Hotărârea nr. 252 din 25/04/1995 pentru aprobarea repartizării bugetului Consiliului pentru Minoritățile Naționale pe anul 1995, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 85 din 05/05/1995.*
- *Hotărârea nr. 1046 din 22/12/1995 privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 252/1995 pentru aprobarea repartizării bugetului Consiliului pentru Minoritățile Naționale pe anul 1995, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 299 din 28/12/1995.*

---

¹ Lucrarea de față a apărut în volumul de studii „Politici de integrare a minorităților naționale din România. Aspecte legale și instituționale într-o perspectivă comparată”, editat de Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală.

- *Hotărârea nr. 448 din 11/06/1996 pentru aprobarea repartizării bugetului Consiliului pentru Minoritățile Naționale pe anul 1996, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 128 din 20/06/1996.*
- *Hotărârea nr. 1462 din 23/12/1996 privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 448/1996 pentru aprobarea repartizării bugetului Consiliului pentru Minoritățile Naționale pe anul 1996, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 350 din 27/12/1996.*
- *Hotărârea nr. 306 din 20/06/1997 privind modul de repartizare a sumelor aprobate prin Legea bugetului de stat pe anul 1997 nr. 72/1997, în vederea sprijinirii activităților desfășurate de organizațiile nepolitice ale cetățenilor aparținând minorităților naționale și finanțării unor programe și proiecte în cadrul Campaniei europene pentru combaterea rasismului, xenofobiei, antisemitismului și intoleranței, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 129 din 24/06/1997.*
- *Hotărârea nr. 783 din 28/11/1997 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 306/1997 privind modul de repartizare a sumelor aprobate prin Legea bugetului de stat pe anul 1997 nr. 72/1997, în vederea sprijinirii activităților desfășurate de organizațiile nepolitice ale cetățenilor aparținând minorităților naționale și finanțării unor programe și proiecte în cadrul Campaniei europene pentru combaterea rasismului, xenofobiei, antisemitismului și intoleranței, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 338 din 02/12/1997.*
- *Hotărârea nr. 400 din 14/07/1998 pentru aprobarea modului de repartizare și de utilizare a sumelor destinate acțiunilor prevăzute la art. 11 alin. (17) din Legea bugetului de stat pe anul 1998 nr. 109/1998, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 277 din 24/07/1998.*
- *Hotărârea nr. 324 din 23/04/1999 pentru aprobarea modului de repartizare și de utilizare a sumelor destinate acțiunilor prevăzute la art. 16 alin. (8) din Legea bugetului de stat pe anul 1999 nr. 36/1999, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 191 din 03/05/1999.*
- *Hotărârea nr. 614 din 13/07/2000 pentru aprobarea modului de repartizare și de utilizare a sumelor destinate acțiunilor prevăzute la lit. a)-d) și f)-h) din anexa nr. 3/11 la Legea bugetului de stat pe anul 2000 nr. 76/2000, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 348 din 26/07/2000.*
- *Hotărârea nr. 546 din 07/06/2001 pentru aprobarea modului de repartizare și de utilizare a sumelor prevăzute la lit. a)-c) și e)-g) din anexa nr. 3/33 la Legea bugetului de stat pe anul 2001 nr. 216/2001, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 331 din 20/06/2001.*
- *Hotărârea nr. 160 din 20/02/2002 pentru aprobarea modului de repartizare și de utilizare a sumelor prevăzute la lit. a)-d), f) și g) din anexa nr. 3/33/07 la Legea bugetului de stat pe anul 2002 nr. 743/2001, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 157 din 05/03/2002.*
- *Hotărârea nr. 56 din 23/01/2003 pentru aprobarea modului de repartizare și de utilizare a sumelor prevăzute la lit. a)-d), f) și g) din anexa nr. 3/33/07 la Legea bugetului de stat pe anul 2003 nr. 631/2002, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 75 din 05/02/2003.*
- *Hotărârea nr. 141 din 12/02/2004 pentru aprobarea modului de repartizare și de utilizare a sumelor prevăzute la lit. a)-e) din anexa nr. 3/12/06 la Legea bugetului de stat pe anul 2004 nr. 507/2003, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 137 din 16/02/2004.*
- *Hotărârea nr. 80 din 03/02/2005 pentru aprobarea modului de repartizare și de utilizare a sumelor prevăzute la lit. a) și b) din anexa nr. 3/13/07a la Legea bugetului de stat pe anul 2005 nr. 511/2004, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 119 din 07/02/2005.*
- *Hotărârea nr. 122 din 26/01/2006 pentru aprobarea modului de repartizare și de utilizare a sumelor prevăzute la lit. a) și b) din anexa nr. 3/13/07a la Legea bugetului de stat pe anul 2006 nr. 379/2005, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 96 din 01/02/2006.*

- *Hotărârea nr. 99 din 31/01/2007 pentru aprobarea modului de repartizare și de utilizare a sumelor prevăzute la lit. a) și b) din anexa nr. 3/13/02a la Legea bugetului de stat pe anul 2007 nr. 486/2006, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 95 din 07/02/2007.*
- *Hotărârea nr. 103 din 30/01/2008 pentru aprobarea modului de repartizare și de utilizare a sumelor prevăzute la lit. a) și b) din anexa nr. 3/13/02a la Legea bugetului de stat pe anul 2008 nr. 388/2007, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 97 din 07/02/2008.*

Minorități naționale, conform legii, sunt considerate acele grupuri de persoane de altă naționalitate decât cea română, ale căror organizații, constituite legal, sunt membre ale Consiliului Minorităților Naționale, iar reprezentanții lor, în urma alegerilor parlamentare, au obținut mandatul de deputat în Camera Deputaților. Criteriul pentru declararea unui grup ca minoritate națională a fost consfințit în practică mai întâi de *Legea nr. 373/2004 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului* (art. 4 alin. 1), abrogată de *Legea nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali*, în care prin minoritate națională se înțelege „acea etnie care este reprezentată în Consiliul Minorităților Naționale” (art. 2 punctul 29).

În componența Consiliului sunt în prezent 19 organizații: Asociația Liga Albanezilor din România, Uniunea Bulgarilor din Banat-România, Uniunea Croaților din România, Uniunea Democrată a Slovacilor și Cehilor din România, Uniunea Elenă din România, Asociația Macedonenilor din România, Forumul Democrat al Germanilor din România, Uniunea Armenilor din România, Uniunea Polonezilor din România, Asociația Partida Romilor „Pro-Europa”, Comunitatea Rușilor Lipoveni din România, Uniunea Culturală a Rutenilor din România, Uniunea Sârbilor din România, Uniunea Democrată a Tătarilor Turco-Musulmani din România, Uniunea Democrată Turcă din România, Uniunea Ucrainenilor din România, Uniunea Democrată Maghiară din România, Asociația Italianilor din România „RO.AS.IT.”, Federația Comunităților Evreiești din România.

De-a lungul perioadei analizate, unele minorități naționale din România au fost reprezentate în Consiliul Minorităților Naționale de diferite organizații. Astfel, albanezii au fost reprezentați mai întâi de către Uniunea Culturală a Albanezilor din România (1994–2000), iar după aceea de către Asociația Liga Albanezilor din România (2001–2008), la fel bulgarii de către Uniunea Bulgară din Banat-România (1994–1997, 2001–2008) și de către Comunitatea Bulgarilor din România „Bratstvo” (1994–2000), italienii de către Comunitatea Italiană din România (1994–2004) și Asociația Italianilor din România RO.AS.IT. (2005–2008), iar maghiarii de către Uniunea Democrată Maghiară din România (1994-30.VI.1997), Societatea Maghiară de Cultură din Transilvania (1.VII.1997- 31.V.2001) apoi de către Fundația „Communitas” (1.VI.2001-2008).

Celelalte minorități naționale au fost reprezentate de către aceeași organizație în toată perioada de referință. Astfel, armenii au fost reprezentați de către Uniunea Armenilor din România, cehii și slovacii de către Uniunea Democratică a Slovacilor și Cehilor din România, croații de către Uniunea Croaților din România, elenii de către Uniunea Elenă din România, evreii de către Federația Comunităților Evreiești din România, germanii de către Forumul Democrat al Germanilor din România, macedonenii de către Asociația Macedonenilor din România (doar din anul 2001), polonezii de către Uniunea Polonezilor din România „Dom Polski”, romii de către Asociația Partida Romilor „Pro-Europa” (numită inițial Partida Romilor în anii 1994–2002, iar apoi Partida Romilor Social-Democrată în anii 2003–2005), rușii lipoveni de către Comunitatea Rușilor Lipoveni din România, rutenii de către Uniunea Culturală a Rutenilor din România (doar din anul 2001), sârbii de către Uniunea Sârbilor din România (numită inițial Uniunea Democrată a Sârbilor și Carașovenilor din România până în anul 1999), tătarii de către Uniunea Democratică a Tătarilor Turco-Musulmani din România, turcii de către Uniunea Democrată Turcă din România, iar ucrainenii de către Uniunea Ucrainenilor din România.

În timp ce în hotărârile de guvern din perioada 1994–1999 nu se specifică destinația fondurilor, începând cu anul 2000 se prevede că sumele sunt alocate pentru sprijinirea organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale la acoperirea parțială a următoarelor categorii de cheltuieli:

- cheltuielilor materiale pentru funcționarea sediilor organizațiilor și filialelor acestora, lucrărilor de întreținere și reparații ale acestora;
- cheltuielilor de personal;
- cheltuielilor pentru presă, carte, manuale școlare și publicații;
- cheltuielilor pentru organizarea de acțiuni culturale, științifice, simpozioane, întruniri ale membrilor, conform statutului, și alte asemenea manifestări organizate în țară și în străinătate;
- cheltuielilor pentru investiții în bunuri mobile și imobile necesare desfășurării activității organizațiilor.

Răspunderea privind utilizarea și justificarea sumelor prevăzute de către hotărârile de guvern și privind repartizarea acestora revine, potrivit legii, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, în timp ce monitorizarea utilizării acestor sume potrivit destinațiilor legale se exercită de către Departamentul pentru Relații Interetnice.

În cele ce urmează vom analiza, la modul concret, evoluția fondurilor alocate organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale în perioada 1994–2008.

Tabelul 1 prezintă datele brute ale alocărilor de fonduri, la valorile efective din fiecare an al perioadei de referință, iar tabelul 2 prezintă aceleași valori, calculate în RON (fără a lua în considerare fenomenul inflației).

În afara sumelor alocate fiecărei organizații specifice, hotărârile de guvern au prevăzut și alocarea de fonduri pentru următoarele:

- Rezervă la dispoziția Consiliului pentru Minoritățile Naționale;
- Programe și proiecte comune/Acțiuni comune realizate de organizațiile ce aparțin minorităților naționale sau inițiate de către Departamentul pentru Protecția Minorităților Naționale, pe bază de programe și proiecte/Proiecte și programe interetnice/Proiecte și programe interetnice și de combatere a intoleranței²;
- Proiecte și programe în cadrul Campaniei europene pentru combaterea rasismului, xenofobiei, antisemitismului și intoleranței;
- Contribuții la programele realizate cu finanțare internațională pentru proiecte de îmbunătățire a situației socio-medico-educative a romilor – cheltuieli de capital.

Deoarece trebuie să luăm în considerare fenomenul inflației, care a cunoscut valori semnificative în această perioadă (vezi tabelul 3), am efectuat un calcul matematic actualizând sumele alocate acestor organizații la valoarea leului din anul 2008, pentru a face posibilă compararea sumelor din diferiții ani. Considerând ca și valori fixe sumele din acest ultim an și luând în considerare rata inflației din perioada 1995–2008, am recalculat sumele inițiale pentru a ajunge la acele sume care ar fi fost alocate dacă nu ar fi existat inflație deloc (vezi tabelul 4). Tabelul astfel creat arată evoluția efectivă a finanțărilor organizațiilor minorităților naționale.

În perioada 1994–2008, organizațiilor menționate li s-a alocat în total 345 088 mii RON³, suma crescând treptat de-a lungul anilor, în 2008 ajungându-se la o valoare de zece ori mai mare față de primul an.

În ceea ce privește distribuția fondurilor pe procente (vezi tabelul 5), minoritatea maghiară – care constituie 63% din numărul cetățenilor aparținând unei minorități naționale din România – este cea care i s-a alocat cea mai mare parte a finanțărilor, aproximativ 19%, dacă luăm în considerare totalitatea sumelor din anii 1994–2008. Aceasta este urmată de minoritatea romă cu aproape 14% și de cea germană cu 8%.

Începând cu anul 1994 și până în anul 2008, organizațiile etnicilor maghiari și romi au fost cele în cazul cărora s-a observat o creștere semnificativă a procentajului alocărilor. Astfel, în timp ce la începutul perioadei fondurile alocate minorității maghiare constituiau în jur de 12-13% din totalitatea fondurilor alocate tuturor organizațiilor, procentul a crescut treptat – cu unele fluctuații – la 21-22%. O creștere și mai semnificativă se relevă în cazul organizației cetățenilor de etnie romă, procentajul alocărilor crescând de la 6-8% la 14-15% până la sfârșitul perioadei.

Analizând distribuția procentuală, se poate constata că majoritatea celorlalte minorități au primit, procentual, mai puține fonduri spre sfârșitul perioadei, acest lucru fiind influențat – pe lângă faptul că organizațiile etnicilor maghiari și romi au primit procentual din ce în ce mai multe fonduri – într-o mică măsură și de faptul că organizațiile a două minorități (macedoneni slavi și ruteni) au devenit membri CMN și au început să primească fonduri din anul 2001. Cea mai mare scădere a procentului alocărilor se observă în cazul etnicilor germani, aceștia fiind urmați de armeni, bulgari, evrei și eleni.

În ceea ce privește sumele alocate pentru sprijinirea organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, calculate pe cap de locuitor (tabelul 6), există o diferență semnificativă între sumele primite de minoritățile naționale mai importante ca număr și cele mai mici, în sensul că ultimele primesc fonduri semnificativ mai mari, pe cap de locuitor.

Această discriminare pozitivă a minorităților mici este ilustrată cel mai bine în tabelul 7 care prezintă

2 Denumiri diferite în diferiți ani.

3 Suma este cea rezultată din calculul pe baza logicii de mai sus, cu care vom lucra și în continuare.

ordinea crescătoare a minorităților naționale în funcție de suma alocată pe cap de locuitor pentru media anilor 1994–2008. Astfel, în această perioadă, în medie, un etnic maghiar a primit 3 RON pe an, un rom 6 RON, un german 31 RON. La polul opus sunt minoritățile mici, unde unui rutean i s-au alocat 1794 RON, unui macedonean slav 947 RON, iar unui albanez 906 RON.

Luând în considerare numărul cetățenilor aparținând unei anumite minorități, conform recensământului din anul 2002, respectiv suma alocată pe cap de locuitor pentru media anilor 1994–2008, minoritățile turcă, cehă și slovacă, croată, evreiască, italiană și albaneză sunt acelea cărora li s-au alocat mai puține fonduri.

Finanțarea pe bază de concurs a unor acțiuni, programe și proiecte interetnice și de combatere a intoleranței inițiate de către organizații, fundații și asociații fondate de către minoritățile naționale

■ Analiza sprijinirii organizațiilor minorităților naționale prin finanțarea unor acțiuni, programe și proiecte interetnice și de combatere a intoleranței se va realiza pe baza listei contractelor de finanțare atribuite de către DRI în perioada 2005–2008⁴.

Fondurile din care se finanțează aceste proiecte sunt prevăzute în hotărârile de Guvern privind aprobarea modului de repartizare a sumelor prevăzute pentru organizațiile minorităților naționale în legile bugetului de stat.

Aceste programe pot fi inițiate de către DRI, instituții publice, organizații, asociații și fundații din țară și din străinătate, care desfășoară activități în sfera de competență a Departamentului pentru Relații Interetnice, aflate în evidența acestuia, precum și de organisme internaționale⁵.

DRI, în calitate de autoritate finanțatoare care acționează la nivel central, atribuie contractele de finanțare pe baza evaluării proiectelor predate în mai multe sesiuni, în fiecare an.

Pentru finanțările nerambursabile alocate pentru programele și proiectele interetnice și de combatere a intoleranței sunt aplicabile prevederile Legii nr. 350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general.

Alocarea fondurilor către destinatarul acestor programe, proiecte sau acțiuni se face de către Secretariatul General al Guvernului, pe baza fundamentărilor privind legalitatea, oportunitatea, necesitatea și economicitatea acestora și a devizelor de cheltuieli întocmite și certificate de către DRI. Astfel, răspunderea privind utilizarea și justificarea sumelor pe destinațiile prevăzute în hotărârile de Guvern amintite revine Departamentului pentru Relații Interetnice. Acesta justifică sumele prin prezentarea de documente legale aprobate de secretarul de stat, din care să rezulte utilizarea sumelor pe destinațiile prevăzute în notele de fundamentare.

Destinația finanțării este prevăzută de hotărârile de Guvern, iar domeniile finanțabile sunt următoarele:

- a) promovarea diversității etnice, lingvistice, culturale și religioase;
- b) cultivarea bunei cunoașteri și înțelegeri între minoritățile naționale, precum și între majoritate și minoritățile naționale;
- c) perfecționarea cadrului legislativ și instituțional privind minoritățile naționale;
- d) promovarea de politici de combatere a intoleranței;
- e) continuarea parteneriatului cu societatea civilă, instituțiile publice și autoritățile locale;
- f) întărirea capacității de monitorizare și de lucru a Departamentului pentru Relații Interetnice în parteneriat cu instituții publice/organizații, asociații și fundații din țară și din străinătate, precum și cu organisme internaționale;
- g) participarea la diferite programe europene și internaționale.

4 Baza de date care cuprinde proiectele câștigătoare ne-a fost pusă la dispoziție de către DRI.

5 Prezenta lucrare are ca scop doar analiza proiectelor inițiate de către instituții, organizații, asociații și fundații fondate de către minoritățile naționale din România.

Proiectele și programele cuprinse se pot realiza prin:

1. organizarea și participarea la seminarii, colocvii, simpozioane, conferințe, congrese, mese rotunde, reuniuni, întâlniri de lucru, ședințe, plenary, ateliere, workshop-uri desfășurate în țară și în străinătate;
2. organizarea și participarea la manifestări culturale și interculturale de interes național și internațional (festivaluri, spectacole, concursuri, expoziții, lansări de carte, târguri etc.);
3. organizarea și participarea la activități educaționale desfășurate în țară și în străinătate (tabere, călătorii, vizite de studiu, concursuri, traininguri etc.);
4. organizarea și participarea la acțiuni în cooperare cu organisme neguvernamentale și instituții publice, din țară și din străinătate;
5. organizarea și participarea la schimburi de experiență, vizite de documentare și de studiu, cursuri, training-uri, programe de pregătire, formare și perfecționare în țară și în străinătate, în domeniile utile promovării și dezvoltării diversității culturale și a relațiilor interetnice;
6. realizarea (*doar în 2008*), editarea, tipărirea, achiziționarea, traducerea și difuzarea de materiale documentare (broșuri, buletine informative, pliante, albume, publicații periodice, cărți, manuale școlare, antologii, postere, bannere, calendare, agende, enciclopedii, afișe, casete audio și video, CD-uri, DVD-uri, multimedia etc.);
7. realizarea (*doar în 2007*), comandarea (*doar în 2008*) de filme documentare și filme artistice de scurt metraj;
8. achiziționarea de rechizite și materiale promoționale;
9. vizite ale unor invitați străini, cu acoperirea cheltuielilor de transport internațional și de sejur pe teritoriul României;
10. achiziționarea de spoturi publicitare, închirierea și achiziționarea de spații de emisie și de comunicare în mass-media și Internet;
11. întreținerea și actualizarea, reconfigurarea (*doar în 2008*) designului paginii web a Departamentului pentru Relații Interetnice;
12. finanțarea de servicii de internet și multimedia (audio-video);
13. comandarea de sondaje de opinie, studii și cercetări în domeniul relațiilor interetnice;
14. achiziționarea unor servicii de publicitate, de consultanță în publicitate, consultanță în gestionarea proiectelor și consultanță în relații cu publicul (*doar în anii 2007, 2008*);
15. realizarea de campanii de informare publică și imagine (*doar în anii 2007, 2008*);
16. abonamente la publicații în domeniu;
17. alte activități necesare și oportune pentru păstrarea, exprimarea și dezvoltarea identității etnice, culturale, lingvistice și religioase a persoanelor aparținând minorităților naționale.

Pentru proiectele și programele menționate mai sus **se pot acoperi următoarele cheltuieli:** cazare, transport, diurnă pentru deplasări în țară și în străinătate ale persoanelor salariate din cadrul DRI, cazare, transport, masă sau masă zilnică pentru participanții la programele ori proiectele inițiate sau finanțate de către DRI, tratații, reprezentare, mese oficiale, taxe de participare și vizitare, taxe poștale, taxe de viză, polițe de asigurare pentru călătorii în străinătate și asigurări medicale, comunicații telefonice și internet, premii, onorarii, achiziții de bunuri și servicii, inclusiv servicii de organizare a expozițiilor, târgurilor, seminariilor, spectacolelor, conferințelor, congreselor și amenajarea spațiilor unde acestea se desfășoară, editare, tipărire, multiplicare, difuzare, traducere, realizarea de obiecte promoționale, filme documentare și filme artistice de scurt metraj, servicii de publicitate, consultanță în publicitate, consultanță în gestionarea proiectelor, consultanță în relații cu publicul, realizarea de sondaje de opinie, studii și cercetări, realizarea de campanii de informare publică și imagine, închiriere de bunuri mobile și imobile.

Criteriile de evaluare a propunerilor de programe și proiecte interetnice și de combatere a intoleranței și atribuirea contractului de finanțare nerambursabilă în anul 2008 au fost următoarele⁶:

Criterii generale

1. Obiective clar definite, strict legate de domeniul relațiilor interetnice, măsurabile, abordabile, realiste și încadrabile în timp;
2. Concordanță între scopul general, obiective, activitățile propuse, rezultatele așteptate, resursele umane și financiare disponibile;

---

6 Criteriile de atribuire a evaluării propunerilor, precum și documentația pentru elaborarea și prezentarea acestora pot fi accesate pe site-ul DRI: www.dri.gov.ro

3. Justificarea necesității acțiunii;
4. Definirea clară a grupului - țintă, a participanților/ beneficiarilor;
5. Calitatea propunerii de proiect.

Criterii specifice

a. Conținutul proiectului (maximum 50 puncte, maximum 10 puncte/criteriu):

1. Complexitatea proiectului (de la structură simplă la structură complexă a activităților);
2. Claritatea obiectivelor, etapelor/ activităților și a rezultatelor așteptate ale proiectului, relevanța acestora în raport cu condiționalitățile proiectului;
3. Gradul de stimulare a dialogului intercultural, capacitatea de promovare a unei atitudini pozitive față de diversitatea etno-culturală;
4. Originalitatea proiectului, capacitatea acestuia de a răspunde unor obiective de durată și de a fi continuat;
5. Potențialul de mediatizare/ vizibilitate al proiectului.

b. Calitatea proiectului (maximum 20 puncte, maximum 10 puncte/criteriu):

1. Claritatea, logica și corectitudinea formulării și argumentării proiectului, inclusiv din punctul de vedere al exprimării;
2. Coerența dintre obiective, activitățile propuse, rezultatele așteptate și resursele umane și financiare estimate.

c. Capacitatea de implementare a inițiatorului (maximum 30 puncte, maximum 10 puncte/criteriu):

1. Experiența organizației inițiatoare, activități derulate, parteneriate încheiate;
2. Capacitatea financiară a organizației, inclusiv capacitatea de gestionare a fondurilor provenite de la bugetul de stat;
3. Experiența managerului de proiect.

În perioada de referință s-au alocat în total 8 894 mii RON pentru finanțarea acestor evenimente și proiecte, aproximativ 70% din această sumă fiind contractată cu organizații care aparțin de o minoritate anume⁷, restul de 30% alocându-se centrelor de resurse și de cercetare în domeniul diversității și interculturalității, respectiv altor organizații, asociații și fundații cu caracter multiethnic⁸. Desigur, indiferent de faptul că o organizație a fost fondată de o minoritate anume, foarte multe dintre proiectele câștigătoare se referă la acțiuni interculturale și interetnice, adresându-se mai multor minorități.

Procentajul este puțin diferit la numărul proiectelor depuse, astfel că aproximativ 80% din totalitatea proiectelor câștigătoare au fost inițiate de către organizații care aparțin de o minoritate anume, celelalte organizații însumând 20%.

În ceea ce privește distribuția organizațiilor minorităților naționale în funcție de numărul proiectelor câștigătoare⁹, pe media anilor 2005–2008 aproape 60% din proiectele câștigate au fost inițiate de către organizațiile minorității maghiare, acestea fiind urmate de cele germane (14%), ruso-lipovene (6%) și turce (4%) (vezi tabelul 8).

O imagine puțin diferită ne relevă distribuția sumelor câștigate de diferitele minorități naționale pe media anilor 2005–2008 (vezi tabelul 9). Aproximativ două treimi din suma disponibilă a fost câștigată de proiecte inițiate de către organizațiile minorităților maghiare. Acest procent a fost mai mare în primii doi ani, de aproape trei pătrimi din suma totală, în următorii doi ani constatându-se o scădere de 10%. Organizațiile fondate de către minoritatea germană au primit aproximativ 8% din sumele contractate pentru acest tip de proiecte; în timp ce acest procent nu a variat de-a lungul celor patru ani, numărul proiectelor a scăzut. În această privință germanii sunt urmați, în ordine descrescătoare, de organizațiile rușilor lipoveni (6%), ale căror alocări au crescut de la un procentaj de 2-3% în anii 2005–2006 la 9-10%

7 În identificarea organizațiilor, asociațiilor, fundațiilor fondate de către minoritatea maghiară ne-a fost de mare ajutor baza de date a instituțiilor culturale maghiare de pe portalul Transindex (<http://kulturalis.adatbank.transindex.ro/>). De asemenea, identificarea entităților s-a făcut și pe baza statutului acestora, predate la DRI cu ocazia predării proiectelor. Cu această ocazie dorim să mulțumim ajutorul oferit din partea DRI în acest sens.

8 În situațiile în care solicitantii unui proiect câștigător au fost două sau mai multe organizații, fondate de către mai multe minorități, suma contractată s-a împărțit la numărul solicitanților.

9 În continuare ne referim doar la proiectele inițiate de organizații fondate de o minoritate anume și nu la totalitatea proiectelor câștigătoare.

în următorii doi ani. O altă minoritate a cărei procentaj a crescut semnificativ este cea turcă, cu o medie de 4% din suma totală, procentajul crescând de la 2% la 7% de-a lungul celor patru ani.

În cazul celor mai multe minorități naționale, procentajul alocărilor către organizațiile aparținătoare de acestea este destul de apropiat ponderii minorității respective din cadrul minorităților naționale din țară, conform datelor recensământului din anul 2002 (vezi tabelul 10). Excepția cea mai notabilă este cea a minorității rome, care reprezintă 24% din totalul minorităților naționale, și a cărei sumă contractată reprezintă doar 1,3% din fonduri. De asemenea, organizațiile minorităților albaneze, armenе și bulgare nu au avut niciun proiect câștigător.

Tătarii, croații, elenii, ucrainenii, cehii și slovacii au obținut procentual sume mai mici în comparație cu procentajul etniei lor în timp ce maghiarii, sârbii, turcii, germanii, rușii lipoveni, polonezii, macedonenii slavi, evreii, italienii și rutenii au câștigat proiecte în procent mai mare decât reprezentarea lor numerică, în detrimentul celorlalte minorități.

Calculul referitor la suma primită pe cap de locuitor arată că rutenii au obținut în medie 23 RON pe an, aceștia fiind urmași de italieni cu 13 RON și de evreii cu 7 RON pe an, la polul opus fiind romii cu 0,04 RON pe an și tătarii cu 0,1 RON pe an.

Concluzii

■ Prezentul studiu a încercat să ofere o imagine cât mai clară a volumului finanțării organizațiilor minorităților naționale, luând în discuție fondurile alocate în mod direct organizațiilor centrale, respectiv fondurile atribuite pe bază de proiecte organizațiilor mai mici sau mai mari ale minorităților.

În ceea ce privește repartitia fondurilor pentru organizațiile centrale ale cetățenilor aparținând minorităților naționale, pe lângă faptul că, în numere absolute, minorităților mai mari li s-au alocat cele mai multe fonduri, există și tendința firească de a avantaja minoritățile mai mici ca număr față de cele mai mari, în sensul că suma acordată pe cap de locuitor este invers proporțională cu numărul cetățenilor aparținând unei anumite minorități.

În schimb, în cazul fondurilor atribuite pe bază de proiecte de către Departamentul pentru Relații Interetnice, procentul sumei obținute de o anumită minoritate națională este, cu unele excepții, proporțional cu reprezentarea acelei minorități în rândul tuturor minorităților naționale.

Astfel, în acest caz discriminarea pozitivă mai sus amintită nu se mai impune, distribuția fondurilor fiind determinată de viabilitatea proiectelor depuse, condiționată, cel mai probabil și de puterea organizațiilor și de resursele umane de care dispun acestea.

Anexe

■ **Tabelul 1. Sume alocate pentru sprijinirea organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, 1994–2008 (la valoare efectivă)**

Minoritate	mii RON														mii RON		
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008		
Albanezi	40.892	72.593	98.000	173.000	285.000	700.000	1.290.000	1.817.000	2.622.750	4.000.000	4.700.000	5.092.000	700	1.020	1.150		
Armeni	108.240	157.950	226.430	474.000	855.000	2.000.000	3.800.000	5.280.000	7.371.220	9.100.000	10.600.000	11.485.000	1.578	2.150	2.800		
Bulgari	100.845	131.837	195.900	372.900	607.000	1.500.000	3.040.000	4.283.000	5.959.935	7.200.000	8.600.000	9.320.000	1.282	1.749	2.310		
Cehi, slovaci	56.643	115.150	160.273	305.000	598.500	1.100.000	2.090.000	2.944.000	4.121.600	7.200.000	8.600.000	9.320.000	1.277	1.740	2.280		
Croați	26.756	46.870	73.615	140.000	278.400	700.000	1.335.000	1.881.000	2.642.925	5.000.000	6.000.000	6.500.000	893	1.218	1.610		
Eleni	97.350	184.000	180.250	361.000	427.500	1.250.000	3.550.000	5.003.000	7.000.000	8.000.000	9.300.000	10.080.000	1.386	1.890	2.500		
Evrei	87.799	112.000	170.000	364.000	570.000	1.500.000	2.880.000	4.030.000	5.584.330	6.800.000	8.000.000	8.670.000	1.190	1.620	2.140		
Germani	202.225	291.600	394.112	710.000	1.282.500	2.350.000	3.900.000	5.495.000	7.893.395	16.600.000	19.500.000	21.135.000	2.900	3.898	5.157		
Italiani	52.760	74.000	63.000	105.000	427.500	900.000	1.710.000	2.409.000	3.350.025	4.000.000	4.700.000	5.092.000	700	1.040	1.378		
Macedoneni slavi								900.000	1.350.175	4.000.000	4.700.000	5.092.000	700	1.026	1.568		
Maghiari	180.100	268.000	362.100	697.320	1.140.000	510.000	950.000	1.338.500	1.861.2795	3.730.000	50.000.000	58.520.000	8.020	10.770	14.250		
Polonezi	38.020	70.000	99.907	190.000	285.000	890.000	1.710.000	2.409.000	3.380.025	4.800.000	5.550.000	6.015.000	857	1.260	1.679		
Romi	78.085	184.280	240.255	550.000	1.489.000	4.600.000	8.900.000	12.500.000	17.568.925	24.000.000	35.850.000	38.860.000	5.300	7.000	9.261		
Ruși lipoveni	60.797	116.000	155.027	310.000	828.400	1.500.000	3.040.000	4.425.000	6.469.515	11.300.000	13.450.000	14.580.000	2.005	2.730	3.600		
Ruteni								900.000	1.350.175	2.500.000	3.000.000	3.250.000	479	735	972		
Sârbi	73.340	124.600	184.400	374.000	747.600	1.700.000	2.920.000	4.114.000	5.757.405	7.000.000	9.600.000	10.405.000	1.429	1.940	2.560		
Tătari	55.527	101.100	111.960	214.000	647.500	1.000.000	3.400.000	4.790.000	6.680.000	8.300.000	9.950.000	10.785.000	1.496	2.042	2.700		
Turci	8.783	95.615	118.350	230.000	570.000	1.200.000	2.435.000	3.431.000	4.772.445	5.900.000	7.900.000	8.563.000	1.208	1.771	2.425		
Ucraineni	123.953	216.100	270.191	567.000	1.081.100	3.610.000	7.100.000	10.004.000	14.010.795	17.000.000	20.000.000	21.670.000	2.980	4.060	5.360		
Total organizații	1.392.115	2.361.695	3.103.770	6.137.220	12.120.000	31.600.000	62.600.000	90.000.000	126.498.435	190.000.000	240.000.000	264.434.000	36.380	49.659	65.700		
Rezervă CMN ¹	107.885	158.305	90.230	102.780													
Proiecte și programe interetnice ²					880.000	2.885.300	3.900.000	4.000.000	4.400.000	6.052.808	15.000.000	25.000.000	2.500	4.000	4.000		
Programe pentru combaterea rasismului ³		300.000	306.000	274.000	700.000	835.000	900.000	800.000	2.666.000	3.170.000							
Programe pentru romi ⁴							1.221.000	1.221.000									
Total General	1.500.000	2.820.000	3.500.000	6.514.000	13.700.000	35.320.300	68.621.000	96.021.000	133.564.435	199.222.808	255.000.000	289.434.000	38.880	53.659	69.700		

- 1 Rezervă la dispoziția Consiliului pentru Minoritățile Naționale
- 2 Programe și proiecte comune / Acțiuni comune realizate de organizațiile ce aparțin minorităților naționale sau inițiate de către Departamentul pentru Protecția Minorităților Naționale, pe bază de programe și proiecte / Proiecte și programe interetnice / Proiecte și programe interetnice și de combatere a intoleranței (Denumiri diferite în diferiți ani)
- 3 Proiecte și programe în cadrul Campaniei europene pentru combaterea rasismului, xenofobiei, antisemitismului și intoleranței
- 4 Contribuții la programele realizate cu finanțare internațională pentru proiecte de îmbunătățire a situației socio-medico-educative a romilor – cheltuieli de capital

■ **Tabelul 2.** Sume alocate pentru sprijinirea organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, 1994–2008 (în RON, valori rotunjite)

Minoritate	mii RON														
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Albanezi	4	7	10	17	29	70	129	182	262	400	470	509	700	1.020	1.150
Armeni	11	16	23	47	86	200	380	528	737	910	1.060	1.149	1.578	2.150	2.800
Bulgari	10	13	20	37	61	150	304	428	596	720	860	932	1.282	1.749	2.310
Cehi, slovaci	6	12	16	31	60	110	209	294	412	720	860	932	1.277	1.740	2.280
Croați	3	5	7	14	28	70	134	188	264	500	600	650	893	1.218	1.610
Eleni	10	18	18	36	43	125	355	500	700	800	930	1.008	1.386	1.890	2.500
Evrei	9	11	17	36	57	150	288	403	558	680	800	867	1.190	1.620	2.140
Germani	20	29	39	71	128	235	390	550	789	1.660	1.950	2.114	2.900	3.898	5.157
Italiani	5	7	6	11	43	90	171	241	335	400	470	509	700	1.040	1.378
Macedoneni slavi	0	0	0	0	0	0	0	90	135	400	470	509	700	1.026	1.568
Maghiari	18	27	36	70	114	510	950	1.339	1.861	3.730	5.000	5.852	8.020	10.770	14.250
Polonezi	4	7	10	19	29	89	171	241	338	480	555	602	857	1.260	1.679
Romi	8	18	24	55	149	460	890	1.250	1.757	2.400	3.585	3.886	5.300	7.000	9.261
Ruși lipoveni	6	12	16	31	83	150	304	443	647	1.130	1.345	1.458	2.005	2.730	3.600
Ruteni	0	0	0	0	0	0	0	90	135	250	300	325	479	735	972
Sârbi	7	12	18	37	75	170	292	411	576	700	960	1.041	1.429	1.940	2.560
Tătari	6	10	11	21	65	100	340	479	668	830	995	1.079	1.496	2.042	2.700
Turci	1	10	12	23	57	120	244	343	477	590	790	856	1.208	1.771	2.425
Ucraineni	12	22	27	57	108	361	710	1.000	1.401	1.700	2.000	2.167	2.980	4.060	5.360
Total organizații	140	236	310	613	1.215	3.160	6.261	9.000	12.648	19.000	24.000	26.445	36.380	49.659	65.700
Rezervă CMN	11	16	9	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Proiecte și programe interetnice	0	0	0	0	88	289	390	400	440	605	1.500	2.500	2.500	4.000	4.000
Programe pentru combaterea rasismului	0	30	31	27	70	84	90	80	267	317	0	0	0	0	0
Programe pentru romi	0	0	0	0	0	0	122	122	0	0	0	0	0	0	0
Total General	151	282	350	650	1.373	3.533	6.863	9.602	13.355	19.922	25.500	28.945	38.880	53.659	69.700

■ **Tabelul 3.** Rata inflației, 1995–2008

An	Rata inflației (%) ⁵
1995	32,30
1996	38,80
1997	154,80
1998	59,10
1999	45,80
2000	45,70
2001	34,50
2002	22,50
2003	15,30
2004	11,90
2005	9,00
2006	6,56
2007	4,84
2008 ⁶	3,57

Sursa: Institutul Național de Statistică⁷

5 Valori raportate la anul anterior.

6 Valoare calculată până la luna iunie.

7 <http://www.insse.ro/cms/rw/pages/ipc.ro.do>

■ **Tablelul 4.** Sume alocate pentru sprijinirea organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, 1994–2008 (calculate conform ratei inflației din fiecare an, la valoarea leului din anul 2008)

Minoritate	mii RON														Total	
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007		2008
Albanezi	170	224	231	154	165	273	346	363	426	565	593	589	760	1.056	1.150	7.065
Armeni	466	513	531	426	490	781	1.019	1.052	1.199	1.284	1.337	1.329	1.713	2.227	2.800	17.167
Bulgari	424	417	462	335	347	586	815	853	970	1.016	1.085	1.078	1.392	1.811	2.310	13.901
Cehi, slovaci	254	385	369	281	342	430	560	586	670	1.016	1.085	1.078	1.387	1.802	2.280	12.525
Croați	127	160	162	127	159	273	359	375	430	706	757	752	970	1.261	1.610	8.228
Eleni	424	577	416	326	245	488	952	997	1.139	1.129	1.173	1.166	1.505	1.957	2.500	14.994
Evrei	382	353	392	326	325	586	772	803	908	960	1.009	1.003	1.292	1.678	2.140	12.929
Germani	848	929	900	643	729	918	1.046	1.096	1.284	2.343	2.459	2.446	3.149	4.037	5.157	27.984
Italiani	212	224	139	100	245	352	458	480	545	565	593	589	760	1.077	1.378	7.717
Macedoneni slavi	0	0	0	0	0	0	0	179	220	565	593	589	760	1.063	1.568	5.537
Maghiari	763	865	831	634	649	1.992	2.547	2.669	3.028	5.264	6.306	6.771	8.708	11.154	14.250	66.431
Polonezi	170	224	231	172	165	348	458	480	550	677	700	697	931	1.305	1.679	8.787
Romi	339	577	554	498	849	1.797	2.386	2.492	2.859	3.387	4.521	4.496	5.755	7.250	9.261	47.021
Ruși lipoveni	254	385	369	281	473	586	815	883	1.053	1.595	1.696	1.687	2.177	2.827	3.600	18.681
Ruteni	0	0	0	0	0	0	0	179	220	353	378	376	520	761	972	3.759
Sârbi	297	385	416	335	427	664	783	819	937	988	1.211	1.204	1.552	2.009	2.560	14.587
Tătari	254	320	254	190	370	391	912	955	1.087	1.171	1.255	1.248	1.624	2.115	2.700	14.846
Turci	42	320	277	208	325	469	654	684	776	833	996	990	1.312	1.834	2.425	12.145
Ucraineni	509	705	623	516	615	1.410	1.904	1.993	2.280	2.399	2.522	2.507	3.236	4.205	5.360	30.784
Total organizații	5.935	7.563	7.157	5.552	6.920	12.344	16.786	17.938	20.581	26.816	30.269	30.595	39.503	51.429	65.700	345.088
Rezervă CMN	466	513	208	91	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.278
Proiecte și programe interetnice	0	0	0	0	501	1.129	1.046	797	716	854	1.892	2.893	2.715	4.143	4.000	20.686
Programe pentru combaterea rasismului	0	961	716	245	399	328	241	159	434	447	0	0	0	0	0	3.930
Programe pentru romi	0	0	0	0	0	0	327	243	0	0	0	0	0	0	0	570
Total General	6.401	9.037	8.081	5.888	7.820	13.801	18.400	19.137	21.731	28.117	32.161	33.488	42.218	55.572	69.700	371.552

■ **Tabelul 5.** Sume alocate pentru sprijinirea organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, 1994–2008, în procente (calculate conform ratei inflației din fiecare an, la valoarea leului din anul 2008)

Minoritate	%														Total	
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007		2008
Albanezi	2,9	3,0	3,2	2,8	2,4	2,2	2,1	2,0	2,1	2,1	2,0	1,9	1,9	2,1	1,8	2,0
Armeni	7,9	6,8	7,4	7,7	7,1	6,3	6,1	5,9	5,8	4,8	4,4	4,3	4,3	4,3	4,3	5,0
Bulgari	7,1	5,5	6,5	6,0	5,0	4,7	4,9	4,8	4,7	3,8	3,6	3,5	3,5	3,5	3,5	4,0
Cehi, slovaci	4,3	5,1	5,2	5,1	4,9	3,5	3,3	3,3	3,3	3,8	3,6	3,5	3,5	3,5	3,5	3,6
Croați	2,1	2,1	2,3	2,3	2,3	2,2	2,1	2,1	2,1	2,6	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,4
Eleni	7,1	7,6	5,8	5,9	3,5	4,0	5,7	5,6	5,5	4,2	3,9	3,8	3,8	3,8	3,8	4,3
Evrei	6,4	4,7	5,5	5,9	4,7	4,7	4,6	4,5	4,4	3,6	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,7
Germani	14,3	12,3	12,6	11,6	10,5	7,4	6,2	6,1	6,2	8,7	8,1	8,0	8,0	7,8	7,8	8,1
Italiani	3,6	3,0	1,9	1,8	3,5	2,9	2,7	2,7	2,6	2,1	2,0	1,9	1,9	2,1	2,1	2,2
Macedoneni slavi ⁸	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	1,1	2,1	2,0	1,9	1,9	2,1	2,4	1,6
Maghiari	12,9	11,4	11,6	11,4	9,4	16,1	15,2	14,9	14,7	19,6	20,8	22,1	22,0	21,7	21,7	19,3
Polonezi	2,9	3,0	3,2	3,1	2,4	2,8	2,7	2,7	2,7	2,5	2,3	2,3	2,4	2,5	2,6	2,5
Romi	5,7	7,6	7,7	9,0	12,3	14,6	14,2	13,9	13,9	12,6	14,9	14,7	14,6	14,1	14,1	13,6
Ruși lipoveni	4,3	5,1	5,2	5,1	6,8	4,7	4,9	4,9	5,1	5,9	5,6	5,5	5,5	5,5	5,5	5,4
Ruteni ⁹	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	1,1	1,3	1,2	1,2	1,3	1,5	1,5	1,1
Sârbi	5,0	5,1	5,8	6,0	6,2	5,4	4,7	4,6	4,6	3,7	4,0	3,9	3,9	3,9	3,9	4,2
Tătari	4,3	4,2	3,5	3,4	5,3	3,2	5,4	5,3	5,3	4,4	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,3
Turci	0,7	4,2	3,9	3,7	4,7	3,8	3,9	3,8	3,8	3,1	3,3	3,2	3,3	3,6	3,7	3,5
Ucraineni	8,6	9,3	8,7	9,3	8,9	11,4	11,3	11,1	11,1	8,9	8,3	8,2	8,2	8,2	8,2	8,9
Total minorități	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

8 Macedonenii slavi i-au fost alocate fonduri doar din anul 2001.

9 Rutenii i-au fost alocate fonduri doar din anul 2001.

■ **Tabelul 6.** Sume alocate pentru sprijinirea organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, 1994–2008, calculate pe cap de locuitor (calculate conform ratei inflației din fiecare an, la valoarea leului din anul 2008)

Minoritate	Număr. recensământ 2002	RON														Total 1994- 2008	Medie pe an 1994-2008	
		1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007			2008
Albanezi	520	327	431	444	296	317	525	665	698	819	1.087	1.140	1.133	1.462	2.031	2.212	13.587	906
Armeni	1.780	262	288	298	239	275	439	572	591	674	721	751	747	962	1.251	1.573	9.643	643
Bulgari	8.092	52	52	57	41	43	72	101	105	120	126	134	133	172	224	285	1.717	114
Cehi, slovaci	21.137	12	18	17	13	16	20	26	28	32	48	51	51	66	85	108	591	39
Croați	6.786	19	24	24	19	23	40	53	55	63	104	112	111	143	186	237	1.213	81
Eleni	6.513	65	89	64	50	38	75	146	153	175	173	180	179	231	300	384	2.302	153
Evrei	5.870	65	60	67	56	55	100	132	137	155	164	172	171	220	286	365	2.205	147
Germani	60.088	14	15	15	11	12	15	17	18	21	39	41	41	52	67	86	464	31
Italiani	3.331	64	67	42	30	74	106	137	144	164	170	178	177	228	323	414	2.318	155
Macedoneni slavi	731	0	0	0	0	0	0	0	245	301	773	811	806	1.040	1.454	2.145	7.575	947
Maghiari	1.434.377	1	1	1	0	0	1	2	2	2	4	4	5	6	8	10	47	3
Polonezi	3.671	46	61	63	47	45	95	125	131	150	184	191	190	254	355	457	2.394	160
Romi	535.250	1	1	1	1	2	3	4	5	5	6	8	8	11	14	17	87	6
Ruși lipoveni	36.397	7	11	10	8	13	16	22	24	29	44	47	46	60	78	99	514	34
Ruteni	262	0	0	0	0	0	0	0	683	840	1.347	1.443	1.435	1.985	2.905	3.710	14.348	1.794
Sârbi	22.518	13	17	18	15	19	29	35	36	42	44	54	53	69	89	114	647	43
Tătari	24.137	11	13	11	8	15	16	38	40	45	49	52	52	67	88	112	617	41
Turci	32.596	1	10	8	6	10	14	20	21	24	26	31	30	40	56	74	371	25
Ucraineni	61.091	8	12	10	8	10	23	31	33	37	39	41	41	53	69	88	503	34
Total minorități/ Medie ani	2.265.147	51	62	61	45	51	84	112	166	195	271	286	285	375	519	657		

■ **Tabelul 7.** Sume alocate pentru sprijinirea organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, 1994–2008, calculate în procente și pe cap de locuitor (în ordine crescătoare în funcție de suma alocată pe cap de locuitor pentru media anilor 1994–2008)

Minoritate	Număr. recensământ 2002	% din minorități	Total 1994–2008			Medie RON pe an / persoană
			% din fonduri	% din fonduri / % din minorități	Total 1994–2008 RON / persoană	
Maghiari	1.434.377	63,32	19,3	0,30	47	3
Romi	535.250	23,63	13,6	0,58	87	6
Turci	32.596	1,44	3,5	2,45	371	25
Germani	60.088	2,65	8,1	3,06	464	31
Ucraineni	61.091	2,70	8,9	3,31	503	34
Ruși lipoveni	36.397	1,61	5,4	3,37	514	34
Cehi, slovaci	21.137	0,93	3,6	3,89	591	39
Tătari	24.137	1,07	4,3	4,04	617	41
Sârbi	22.518	0,99	4,2	4,25	647	43
Croați	6.786	0,30	2,4	7,96	1.213	81
Bulgari	8.092	0,36	4,0	11,28	1.717	114
Evrei	5.870	0,26	3,7	14,46	2.205	147
Eleni	6.513	0,29	4,3	15,11	2.302	153
Italiani	3.331	0,15	2,2	15,21	2.318	155
Polonezi	3.671	0,16	2,5	15,71	2.394	160
Armeni	1.780	0,08	5,0	63,31	9.643	643
Albanezi	520	0,02	2,0	89,18	13.587	906
Macedoneni slavi	731	0,03	1,6	49,72	7.575	947
Ruteni	262	0,01	1,1	94,18	14.348	1.794
Total	2.265.147					

■ **Tabelul 8.** Numărul proiectelor câștigătoare¹⁰ depuse de către organizațiile, fundațiile și asociațiile fondate de minoritățile naționale, atribuite de către Departamentul pentru Relații Interetnice, 2005-2008, în număr absolut și în procente

Minoritate	2005		% Minorități		2006		% Minorități		2007		% Minorități		2008		% Minorități		Total 2005-2008		% Total	
	% Total	Minorități	% Total	Minorități	% Total	Minorități	% Total	Minorități	% Total	Minorități	% Total	Minorități	% Total	Minorități	% Total	Minorități	% Total	Minorități	% Total	
Albanezi	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Armeni	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Bulgari	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Cehi, slovaci	2	2,53	1	0,84	1	0,84	1	0,84	1	1,06	1,06	0,00	2	2,25	2,90	1,39	5	1,39	5	1,74
Croați	0	0,00	0	0,00	1	0,84	1	0,84	1	1,06	1,06	0,00	0	0,00	0,00	0,00	1	0,28	1	0,35
Eleni	0	0,00	0	0,00	1	0,84	1	0,84	1	1,06	1,06	0,00	0	0,00	0,00	0,00	1	0,28	1	0,35
Evrei	2	2,53	1	0,84	1	0,84	1	0,84	2	2,78	3,28	1	1,12	1,45	1,67	6	1,67	6	2,08	
Germani	14	17,72	12	10,08	12	10,08	12	10,08	7	9,72	11,48	7	7,87	10,14	11,14	40	11,14	40	13,89	
Italiani	1	1,27	3	2,52	3	2,52	3	2,52	2	2,78	3,28	1	1,12	1,45	1,95	7	1,95	7	2,43	
Macedoneni slavi	0	0,00	2	1,68	2	1,68	2	1,68	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	2	0,56	2	0,69	
Maghiari	34	43,04	56	47,06	56	47,06	56	47,06	37	51,39	60,66	42	47,19	60,87	47,08	169	47,08	169	58,68	
Polonezi	1	1,27	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	2	2,25	2,90	0,84	3	0,84	3	1,04	
Romi	2	2,53	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	1,39	1,64	0	0,00	0,00	0,00	3	0,84	3	1,04	
Ruși lipoveni	2	2,53	5	4,20	5	4,20	5	4,20	5	6,94	8,20	5	5,62	7,25	4,74	17	4,74	17	5,90	
Ruteni	0	0,00	1	0,84	1	0,84	1	0,84	1	1,39	1,64	0	0,00	0,00	0,00	2	0,56	2	0,69	
Sârbi	1	1,27	3	2,52	3	2,52	3	2,52	3	4,17	4,92	3	3,37	4,35	2,79	10	2,79	10	3,47	
Tătari	0	0,00	1	0,84	1	0,84	1	0,84	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	1	0,28	1	0,35	
Turci	3	3,80	3	2,52	3	2,52	3	2,52	2	2,78	3,28	4	4,49	5,80	3,34	12	3,34	12	4,17	
Ucraineni	2	2,53	4	3,36	4	3,36	4	3,36	1	1,39	1,64	2	2,25	2,90	2,51	9	2,51	9	3,13	
Total minorități	64	81,01	94	78,99	94	78,99	100,00	100,00	61	84,72	100,00	69	77,53	100,00	288	80,22	288	80,22	100,00	
Centre de resurse și de cercetare în domeniul diversității și interculturalității	11	13,92	19	15,97	19	15,97			7	9,72		13	14,61		50	13,93				
Alte organizații. Asociații și fundații cu caracter multietnic	4	5,06	6	5,04	6	5,04			4	5,56		7	7,87		21	5,85				
Total General	79	100,00	119	100,00	119	100,00			72	100,00		89	100,00		359	100,00				

10 Numărul total real al proiectelor este puțin mai mic, diferența constând în numărul proiectelor inițiate împreună de organizații aparținând mai multor minorități.

■ **Tabelul 9.** Fonduri alocate pentru organizații, fundații și asociații fondate de minoritățile naționale, atribuite pe bază de proiecte de către Departamentul pentru Relații Interetnice, 2005-2008, în număr absolut și în procente

Minoritate	2005	% Total	% Minorități	2006	% Total	% Minorități	2007	% Total	% Minorități	2008	% Total	% Minorități	Total 2005-2008	% Total	% Minorități
Albanezi	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Armeni	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Bulgari	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Cehi, slovaci	30.414,13	1,78	2,44	2.333,33	0,09	0,14	0	0,00	0,00	24.037,50	0,96	1,31	56.784,96	0,64	0,88
Croați	0	0,00	0,00	9.731,00	0,36	0,58	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	9.731,00	0,11	0,15
Eleni	0	0,00	0,00	10.416,67	0,39	0,62	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	10.416,67	0,12	0,16
Evrei	30.347,72	1,78	2,44	50.087,00	1,87	2,97	54.996,00	2,75	3,33	30.000,00	1,20	1,63	165.430,72	1,86	2,58
Germani	104.437,76	6,13	8,39	135.333,97	5,05	8,03	125.354,58	6,27	7,59	156.840,50	6,25	8,53	521.966,81	5,87	8,13
Italiani	12.465,28	0,73	1,00	46.132,53	1,72	2,74	78.000,00	3,90	4,72	40.000,00	1,59	2,18	176.597,81	1,99	2,75
Macedoneni slavi	0	0,00	0,00	12.750,00	0,48	0,76	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	12.750,00	0,14	0,20
Maghiari	908.888,68	53,33	73,03	1.238.458,47	46,19	73,46	1.034.765,73	51,72	62,66	1.147.237,71	45,75	62,43	4.329.350,59	48,68	67,44
Polonezi	20.798,88	1,22	1,67	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	24.037,50	0,96	1,31	44.836,38	0,50	0,70
Romi	41.950,87	2,46	3,37	0	0,00	0,00	39.489,64	1,97	2,39	0	0,00	0,00	81.440,51	0,92	1,27
Ruși lipoveni	22.649,49	1,33	1,82	43.710,07	1,63	2,59	171.851,24	8,59	10,41	169.440,00	6,76	9,22	407.650,80	4,58	6,35
Ruteni	0	0,00	0,00	10.000,00	0,37	0,59	13.656,24	0,68	0,83	0	0,00	0,00	23.656,24	0,27	0,37
Sârbi	26.796,00	1,57	2,15	26.514,00	0,99	1,57	63.440,00	3,17	3,84	65.000,00	2,59	3,54	181.750,00	2,04	2,83
Tătari	0	0,00	0,00	10.416,67	0,39	0,62	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	10.416,67	0,12	0,16
Turci	23.109,18	1,36	1,86	45.816,67	1,71	2,72	62.503,20	3,12	3,78	137.368,00	5,48	7,47	268.797,05	3,02	4,19
Ucraineni	22.649,49	1,33	1,82	44.147,67	1,65	2,62	7.428,00	0,37	0,45	43.800,00	1,75	2,38	118.025,16	1,33	1,84
Total minorități	1.244.507,47	73,02	100,00	1.685.848,05	62,88	100,00	1.651.484,63	82,54	100,00	1.837.761,21	73,28	100,00	6.419.601,36	72,18	100,00
Centre de resurse și de cercetare în domeniul diversității și interculturalității	379.716,12	22,28		525.457,98	19,60		273.101,10	13,65		505.855,25	20,17		1.684.130,45	18,93	
Alte organizații, Asociații și fundații cu caracter multiethnic	80.196,10	4,71		469.909,15	17,53		76.267,67	3,81		164.240,00	6,55		790.612,92	8,89	
Total General	1.704.419,69	100,00		2.681.215,18	100,00		2.000.853,40	100,00		2.507.856,46	100,00		8.894.344,73	100,00	

■ **Tabelul 10.** Fonduri alocate pentru organizații, fundații și asociații fondate de minoritățile naționale, atribuite pe bază de proiecte de către Departamentul pentru Relații Interetnice, calculate în procente și pe cap de locuitor (în ordine crescătoare în funcție de suma obținută pe cap de locuitor pentru media anilor 2005–2008)

Minoritate	Număr. recensământ 2002	% din minorități	Total 2005 - 2008	% fonduri	% fonduri / % din minorități	Total 2005 - 2008 RON/ persoană	Medie RON pe an / persoană
Albanezi	520	0,02	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0
Armeni	1.780	0,08	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0
Bulgari	8.092	0,36	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0
Romi	535.250	23,63	81.440,51	1,27	0,05	0,2	0,04
Tătari	24.137	1,07	10.416,67	0,16	0,15	0,4	0,1
Croați	6.786	0,30	9.731,00	0,15	0,51	1,4	0,4
Eleni	6.513	0,29	10.416,67	0,16	0,56	1,6	0,4
Ucraineni	61.091	2,70	118.025,16	1,84	0,68	1,9	0,5
Cehi, slovaci	21.137	0,93	56.784,96	0,88	0,95	2,7	0,7
Maghiari	1.434.377	63,32	4.329.350,59	67,44	1,06	3,0	0,8
Sârbi	22.518	0,99	181.750,00	2,83	2,85	8,1	2,0
Turci	32.596	1,44	268.797,05	4,19	2,91	8,2	2,1
Germani	60.088	2,65	521.966,81	8,13	3,07	8,7	2,2
Ruși lipoveni	36.397	1,61	407.650,80	6,35	3,95	11,2	2,8
Polonezi	3.671	0,16	44.836,38	0,70	4,31	12,2	3,1
Macedoneni slavi	731	0,03	12.750,00	0,20	6,15	17,4	4,4
Evrei	5.870	0,26	165.430,72	2,58	9,94	28,2	7,0
Italiani	3.331	0,15	176.597,81	2,75	18,71	53,0	13,3
Ruteni	262	0,01	23.656,24	0,37	31,86	90,3	22,6
Total	2.265.147		6.419.601,36	100,00			

DESPRE INSTITUTUL PENTRU STUDIAREA PROBLEMELOR MINORITĂȚILOR NAȚIONALE

ABOUT THE ROMANIAN INSTITUTE FOR RESEARCH ON NATIONAL MINORITIES

A NEMZETI KISEBBSÉGKUTATÓ INTÉZETRŐL

INSTITUTUL PENTRU STUDIAREA PROBLEMELOR MINORITĂȚILOR NAȚIONALE (ISPMN) funcționează ca instituție publică și ca personalitate juridică în subordinea Guvernului și în coordonarea Departamentului pentru Relații Interetnice. Sediul Institutului este în municipiul Cluj-Napoca.

■ Scop și activități de bază

studierea și cercetarea inter- și pluridisciplinară a păstrării, dezvoltării și exprimării identității etnice, studiarea aspectelor sociologice, istorice, culturale, lingvistice, religioase sau de altă natură ale minorităților naționale și ale altor comunități etnice din România.

■ Direcții principale de cercetare

Schimbare de abordare în România, în domeniul politicilor față de minoritățile naționale: analiza politico-instituțională a istoriei recente;
Dinamica etno-demografică a minorităților din România;
Revitalizare etnică sau asimilare? Identități în tranziție, analiza transformărilor identitare la minoritățile etnice din România;
Analiza rolului jucat de etnicitate în dinamica stratificării sociale din România;
Patrimoniul cultural instituțional a minorităților din România;
Patternuri ale segregării etnice;
Bilingvismul: modalități de producere, atitudini și politici publice;
Noi imigranți în România: modele de încorporare și integrare;

The ROMANIAN INSTITUTE FOR RESEARCH ON NATIONAL MINORITIES (RIRNM) is a legally constituted public entity under the authority of the Romanian Government. It is based in Cluj-Napoca.

■ Aim

The inter- and multidisciplinary study and research of the preservation, development and expression of ethnic identity, as well as social, historic, cultural, linguistic, religious or other aspects of national minorities and of other ethnic communities in Romania.

■ Major research areas

Changing policies regarding national minorities in Romania: political and institutional analyses of recent history;
Ethno-demographic dynamics of minorities in Romania;
Identities in transition – ethnic enlivening or assimilation? (analysis of transformations in the identity of national minorities from Romania);
Analysis of the role of ethnicity in the social stratification dynamics in Romania;
The institutional cultural heritage of minorities in Romania;
Ethnic segregation patterns;
Bilingualism: ways of generating bilingualism, public attitudes and policies;
Recent immigrants to Romania: patterns of social and economic integration.

A kolozsvári székhelyű, jogi személyként működő NEMZETI KISEBBSÉGGKUTATÓ INTÉZET (NKI) a Román Kormány hatáskörébe tartozó közintézmény.

■ Célok

A romániai nemzeti kisebbségek és más etnikai közösségek etnikai identitásmegőrzésének, -változásainak, -kifejeződésének, valamint ezek szociológiai, történelmi, kulturális, nyelvészeti, vallásos és más jellegű aspektusainak kutatása, tanulmányozása.

■ Főbb kutatási irányvonalak

A romániai kisebbségpolitikában történő változások elemzése: jelenkortörténetre vonatkozó intézménypolitikai elemzések;

A romániai kisebbségek népességdemográfiai jellemzői;

Átmeneti identitások – etnikai revitalizálás vagy asszimiláció? (a romániai kisebbségek identitásában végbemenő változások elemzése);

Az etnicitás szerepe a társadalmi rétegződésben;

A romániai nemzeti kisebbségek kulturális öröksége;

Az etnikai szegregáció modelljei;

A kétnyelvűség módozatai, az ehhez kapcsolódó attitűdök és közpolitikák;

Új bevándorlók Romániában: társadalmi és gazdasági beilleszkedési modellek.

A apărut/Previous issue/Megjelent:

■ Nr. 1.

Kiss Tamás – Csata István: *Evoluția populației maghiare din România. Rezultate și probleme metodologice. Evolution of the Hungarian Population from Romania. Results and Methodological Problems*

■ Nr. 2.

Veres Valér: *Analiza comparată a identității minorităților maghiare din Bazinul Carpatic. A Kárpát-medencei magyarok nemzeti identitásának összehasonlító elemzése.*

■ Nr. 3.

Fosztó László: *Bibliografie cu studiile și reprezentările despre romii din România – cu accentul pe perioada 1990–2007.*

■ Nr. 4.

Remus Gabriel Anghel: *Migrația și problemele ei: perspectiva transnațională ca o nouă modalitate de analiză a etnicității și schimbării sociale în România.*

■ Nr. 5.

Székely István Gergő: *Soluții instituționale speciale pentru reprezentarea parlamentară a minorităților naționale*

■ Nr. 6.

Toma Stefánia: *Roma/Gypsies and Education in a Multiethnic Community in Romania*

■ Nr. 7.

Marjoke Oosterom: *Raising your Voice: Interaction Processes between Roma and Local Authorities in Rural Romania*

■ Nr. 8.

Horváth István: *Elemzések a romániai magyarok kétnyelvűségéről*

■ Nr. 9.

Rudolf Gräf: *Arhitectura roma în România*

■ Nr. 10.

Tóodor Erika Mária: *Analytical aspects of institutional bilingualism. Reperle analitice ale bilingvismului instituțional*

■ Nr. 11.

Székely István Gergő: *The representation of national minorities in the local councils – an evaluation of Romanian electoral legislation in light of the results of the 2004 and 2008 local elections. Reprezentarea minorităților naționale la nivel local – O evaluare a legislației electorale românești pe baza rezultatelor alegerilor locale din 2004 și 2008*

■ Nr. 12.

Kiss Tamás – Barna Gergő – Sólyom Zsuzsa: *Erdélyi magyar fiatalok 2008. Közvélemény-kutatás az erdélyi magyar fiatalok társadalmi helyzetéről és elvárásairól. Összehasonlító gyorsjelentés. Tinerii maghiari din Transilvania 2008. Anchetă sociologică despre starea socială și așteptările tinerilor maghiari din Transilvania. Dimensiuni comparative*

■ Nr. 13.

Yaron Matras: *Viitorul limbii Romani: către o politică a pluralismului lingvistic*

■ Nr. 14.

Sorin Gog: *Cemeteries and dying in a multi-religious and multi-ethnic village of the Danube Delta*

■ Nr. 15.

Irina Culic: *Dual Citizenship Policies in Central and Eastern Europe*

În pregătire/Next issues/Előkészületben

■ Nr. 17.

Gidó Attila: *On Transylvanian Jews. An Outline of a Common History*

